

PZH, Leen J. Muller, decor Ria

PZH, Leen J. Muller, M1447

PZH, W. Muller, H. Verléé, M2408

PZH, W. Muller, H. Verléé, M2446

PZH, M2635, decor Muvelee

PZH, Jan Schonk, S10, gedraaid

PZH, Eta Lempke, P156, Etalus

PZH, Fons Decker, FO269

PZH, Fons Decker, FO209

PZH, Jan van Schaick, Unique Métallique, luster met draak

Keramisch Museum Goedewaagen

Het Verdriet van Gouda,
opkomst, bloei en ondergang van
de Plateelbakkerij Zuid-Holland

DI 2 Het kunstaardewerk 1926-50

De Plateelbakkerij Zuid-Holland wordt bovenal geïdentificeerd met het matplateel waarmee de wereld vanaf 1910 als 'Gouda' werd veroverd. De werkelijkheid was veel complexer. Ondanks dit commerciële succes werd het mat in de Nederlandse kunst-kritiek neergesabeld; kunstenaars van de PZH werden ook niet uitgenodigd voor een grote kunstmanifestatie in Rotterdam in 1919. Directeur Willy Hoyng, een meesterstrateeg in de bedrijfsmarketing, zette daarna zijn artistiek leider Leen J. Muller als troefkaart in om nationaal en internationaal erkenning af te dwingen voor een nieuwe vorm van kunstkeramiek. Leen Muller werd lid van de gerespecteerde Vereniging van Ambachts Kunstenaars en via het VANK-circuit lanceerden zij eerst blank wit reliëfaardewerk. Een toen overigens internationaal zich ook al inzettende trend. Met zijn Blanc de Gouda oogstte Muller ook succes op de Wereldexpositie van 1925. Eerder al was de fabriek een samenwerking aangegaan met de monochroom werkende servies- en vaasontwerper Cornelis de Lorm. En dan gaat het heel snel in Gouda. De glazuurvirtuoos Herman Verléé kwam over uit Breda. Die specialiseerde zich in de internationaal populaire, oosterse kunstglazuren. Bij de PZH vormde zich een door Leen J. Muller geleide Afdeling Kunstnijverheid die ook lid werd van de Bond voor Kunst in Industrie. Uit de eigen fabriek kregen kunstenaars als Willem Muller, Fons Decker en Eta Lempke ruimte om nieuwe modellen en glazuren te ontwikkelen. Gerenommeerde kunstenaars van buiten als onder meer Jan Schonk, Chris van der Hoef, Jaap Gidding en Amp Smit werden aangetrokken. Het Keramisch Museum Goedewaagen onderzoekt sinds 2003 de bijzondere kunstkeramiek van de PZH die met name in Gouda negatief als crisiskeramiek werd en wordt afgedaan. De nieuwe keramiek zette zich echter al ruim voor de aardewerkstaking van 1928 en het begin van de wereldcrisis in oktober 1929 in. Verkocht als unica via kunsthandels werden prijzen hoger dan het mat geboekt. *Tot en met 28 juni 2015.*